

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

107637-101396-GMT

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 22 april 2013
Betreft Antwoorden op vragen VSO voorhangprocedure Wet
geneesmiddelenprijzen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de fracties van de PvdA, SP, CDA en GroenLinks in het kader van het VSO over de brief van 12 februari 2013 inzake de voorhang Ontwerpregeling maximumprijzen geneesmiddelen (29477, nr. 227).

Hoogachtend,
de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers

Antwoorden op Kamervragen van de fracties van de PvdA, SP, CDA en GroenLinks over de brief van 12 februari 2013 inzake de voorhang Ontwerpregeling maximumprijzen geneesmiddelen (29477, nr. 227), die op 15 maart 2013 zijn ingezonden.

Kenmerk
107637-101396-GMT

De leden van een viertal fracties hebben mij een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over het al of niet continueren van de voorhang van de Ontwerpregeling maximumprijzen geneesmiddelen op grond van de Wet geneesmiddelenprijzen (Wgp) en over het aanscherpen van de Wgp. Ik dank de leden van deze fracties voor hun inbreng. Alle vier de fracties verzetten zich tegen het schrappen van de voorhangprocedure.

Ik hecht er aan op te merken dat het initiatief tot het schrappen van de voorhangprocedure niet van mij is uitgegaan. Zoals ik al in de brief van 12 februari 2013 (Kamerstukken II, 2012-2013, 29477, nr. 227) heb aangegeven heeft de voorzitter van de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Eerste Kamer deze wens te kennen gegeven. Ik sta neutraal tegenover het schrappen van de voorhangbepaling. Omdat de voorhangprocedure in artikel 2, eerste lid, van de Wgp van toepassing is op zowel de Eerste - als de Tweede Kamer heb ik u apart de vraag voorgelegd of u kan instemmen met het schrappen van de voorhangprocedure bij de Tweede Kamer. Kortom, ik laat het oordeel over het al of niet schrappen van de voorhangprocedure bij de Tweede Kamer aan uw Kamer over. Mocht dat oordeel negatief zijn dat zal ik een wetsvoorstel voorbereiden waarbij alleen de voorhangprocedure bij de Eerste Kamer zal worden geschrapt.

Inbreng van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie vrezen dat het schrappen van artikel 2, eerste lid, van de Wgp kan leiden tot een situatie waarin de voorhangprocedure gewenst, maar niet langer mogelijk is. Het feit dat van de regeling tot nu toe geen gebruik is gemaakt, zien zij niet als legitimatie voor het schrappen ervan. Zij vragen waarom het beperkte gebruik aanleiding geeft tot het schrappen van artikel 2, eerste lid. Ook vragen zij voorbeelden van situaties waarin dit instrument wel gewenst zou kunnen zijn.

De vrees van de leden van de PvdA-fractie is ongegrond omdat, naast de voorhangprocedure bij de Eerste en de Tweede Kamer, ook de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3,4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is op het vaststellen van maximumprijzen (zie artikel 2, eerste lid, Wgp). Op grond hiervan worden de concept-maximumprijzen ook gepubliceerd in de Staatscourant en ter inzage gelegd bij het CIBG/Farmatec. De concept-maximumprijzen worden (evenals de uiteindelijk vastgestelde maximumprijzen) ook op de website van het CIBG/Farmatec¹ gepubliceerd. Belanghebbenden kunnen gedurende 6 weken hun zienswijzen kenbaar maken. Zo nodig wordt een concept-maximumprijs aangepast naar aanleiding van een zienswijze.

¹ <http://www.farmatec.nl/geneesmiddelen/prijzenenlimieten/maximumprijzen/default.aspx>

Wanneer de maximumprijzen zijn vastgesteld (door middel van een aanpassing van de Regeling maximumprijzen geneesmiddelen) kan een belanghebbende daartegen meteen beroep bij de rechtbank instellen, op grond van artikel 8:1 j° 7:1, eerste lid, aanhef en onder d, Awb.

Kenmerk
107637-101396-GMT

Het eventueel schrappen van de voorhang bij de Eerste en de Tweede Kamer zal dan ook geen invloed hebben op de kenbaarheid van de (concept-) maximumprijzen voor geneesmiddelen of op de juridische positie van belanghebbenden. Wel zal er sprake zijn van een (beperkte) administratieve verlichting. Op de vraag van deze leden of ik voorbeelden van situaties kan geven waarin dit instrument wel gewenst zou kunnen zijn moet ik, mede gezien het bovenstaande, het antwoord schuldig blijven.

De leden van de PvdA-fractie geven aan een groot belang te hechten aan een wettelijke verankering van een maximeringsinstrument voor geneesmiddelenprijzen. Zij vrezen dat het schrappen van de voorhangprocedure zal leiden tot toeslagen op geneesmiddelen waarvan de hoogte door de apotheker zelf kan worden vastgesteld en die door de patiënt zelf moet worden opgebracht. Ik kan deze vrees om een drietal redenen niet goed plaatsen:

- 1 De wettelijke verankering wordt niet aangetast als de voorhangprocedure zou worden geschrapt.
- 2 Met de Wgp worden de door fabrikanten gehanteerde bruto-apotheek**inkoop**prijzen gemaximeerd.
- 3 De voorhangprocedure heeft geen invloed op de wettelijke berekening van die maximumprijzen.

De leden van de fractie van de PvdA zijn verder van mening dat de rekensystematiek van de Wgp onvoldoende scherp is, daar gebruik wordt gemaakt van slechts vier referentielanden. Deze leden menen dat het Noorse systeem veel goedkoper is.

Wat de vragen en opmerkingen van deze leden betreft over de rekensystematiek van de Wgp en het Noorse systeem van prijsberekening, wil ik mij nu beperken tot een enkele opmerking omdat, zoals ik al eerder heb aangegeven, ik hier binnenkort uitgebreid op terugkom in het standpunt op het rapport van Conquaestor over de werking en de toekomstbestendigheid van de Wgp. Daarin zal ik ook het kader schetsen waarbinnen de prijsvorming van geneesmiddelen in Nederland plaatsvindt en waarvan de Wgp één onderdeel is.

Ten aanzien van de opmerking van de leden van de fractie van de PvdA dat de rekensystematiek van de Wgp onvoldoende scherp is omdat slechts gebruik wordt gemaakt van vier referentielanden, wil ik nu al wel opmerken dat uit het onderzoek van Conquaestor blijkt dat het prijsniveau van de vier Wgp-referentielanden overeenkomt met het prijsniveau van de tien door Conquaestor onderzochte referentielanden.

Ten aanzien van de berekening van maximumprijzen waarbij van alle EU-landen de laagste 3 prijzen worden genomen om het gemiddelde te berekenen, verwijs ik u vooralsnog naar de brief aan de Tweede Kamer van 19-05-2011 (vergaderjaar 2010–2011, 29 248, nr. 209) waarin ik ondermeer heb aangegeven:

Kenmerk
107637-101396-GMT

"Omgekeerd kan het hanteren van de vier laagste prijzen uit de 27 EU-landen er toe leiden dat de industrie geneesmiddelen niet of met vertraging in Nederland op de markt brengt. Dit om neerwaartse druk op de prijzen in andere EU-landen, waar Nederland als referentieland fungeert, te voorkomen. Mijn streven om de patiënt zo snel mogelijk de beschikking te geven over nieuwe, innovatieve geneesmiddelen zou dus in gevaar kunnen komen door de in de motie voorgestelde aanpassing van de Wgp. Bovendien is het naar vaste jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie juridisch niet mogelijk om de Wgp zo in te richten, dat fabrikanten geen mogelijkheid meer hebben om een redelijke winst te maken met de afzet van hun producten in Nederland. Dat zou het gevolg kunnen zijn van het werken met de vier laagste prijzen in de 27 EU-landen. Daar komt bij dat integrale uitvoering van de motie ook uitvoeringstechnisch grote problemen oplevert, die er in ieder geval toe zullen leiden dat de maximumprijzen niet twee keer per jaar kunnen worden geactualiseerd. In lijn met de gedachte achter de passage over de Wgp in de financiële bijlage bij het Regeerakkoord bekijk ik of met de huidige referentielanden de uitgangspunten van de Wgp nog worden verwezenlijkt en of het vervangen of toevoegen van referentielanden die wel voldoen aan de Wgp criteria (zoals de Scandinavische landen) hiervoor noodzakelijk is".

Zoals ik heb toegezegd in het algemeen overleg geneesmiddelen van 12-12-2012 zal ik in het standpunt op het onderzoek naar de werking en de toekomstbestendigheid van de Wgp hier verder op terugkomen.

Inbreng van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie staan afwijzend tegenover het schrappen van de voorhangbepaling in de Wgp. Zij willen de mogelijkheid houden om inhoudelijk te reageren op de voorgehangen maximumprijzen. Genoemde leden willen van de minister weten wat volgens haar de nadelen zijn die verbonden zijn met de voorhangbepaling, zoals die nu bestaat en die maken dat zij wil dat de voorhangbepaling wordt afgeschaft.

Ik wil nogmaals benadrukken dat ik neutraal sta ten opzichte van het al of niet schrappen van de voorhangprocedure en dat het initiatief daartoe niet van mij is uitgegaan. Daarnaast zijn de concept-maximumprijzen kenbaar voor een ieder omdat naast de voorhangprocedure bij de Eerste en de Tweede Kamer ook de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3,4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is op het vaststellen van maximumprijzen (zie artikel 2, eerste lid, Wgp). Op grond hiervan worden de concept-maximumprijzen gepubliceerd in de Staatscourant en ter inzage gelegd bij het CIBG/Farmatec. De concept-maximumprijzen worden (evenals de uiteindelijk vastgestelde maximumprijzen) ook op de website van het CIBG/Farmatec² gepubliceerd. Ook zonder voorhangprocedure kan daarom inhoudelijk worden gereageerd op de de concept-maximumprijzen. De nadelen die zijn verbonden aan de voorhangprocedure zijn gelegen in de (beperkte) extra administratieve belasting.

² <http://www.farmatec.nl/geneesmiddelen/prijzenenlimieten/maximumprijzen/default.aspx>

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie zijn tegenstander van het schrappen van de voorhangprocedure in artikel 2, eerste lid, van de Wet geneesmiddelenprijzen. Zij behouden graag het recht om vooraf zicht te hebben op de hoogte van de maximumprijzen.

Kenmerk
107637-101396-GMT

Ook zonder voorhangprocedure bestaat de mogelijkheid om vooraf zicht te hebben op de hoogte van de concept-maximumprijzen omdat, zoals ik al aangaf, deze prijzen vóór de vaststelling daarvan, worden gepubliceerd in de Staatscourant, ter inzage worden gelegd bij het CIBG/Farmatec en op de website van CIBG/Farmatec zijn te vinden in het kader van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure die van toepassing is op het vaststellen van maximum geneesmiddelenprijzen.

Inbreng GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie zijn zeer kritisch over het voornemen tot het schrappen van de voorhangregeling. Zij willen uitleg waarom het schrappen van de voorhangprocedure niet is meegenomen in het onderzoek naar de werking en de toekomstbestendigheid van de Wgp en de reactie daarop. Zij willen weten of dat alsnog zal worden meegenomen in de reactie op het onderzoek. Verder vinden deze leden het niet overtuigend dat een voorhangregeling geschrapt kan worden, omdat er nog geen gebruik van gemaakt is en zij vragen of de voorhangregeling in het verleden tot problemen heeft geleid.

Het eventueel schrappen van de voorhangprocedure is niet meegenomen in het Wgp-onderzoek van Conquaestor omdat het geen inhoudelijk raakvlak heeft met de werking en de toekomstbestendigheid van de Wgp. Dit onderzoek heeft immers een beleidmatige inslag. Ik heb wel aangegeven dat ik het al of niet continueren van de voorhangbepalingen mee zou nemen in de reactie op het onderzoek. Vraag is evenwel of dat nog nodig is gezien de onderhavige separate discussie met de Eerste- en de Tweede Kamer.

De voorhangregeling heeft in het verleden niet tot problemen geleid anders dan dat de voorhang een aantal keer gedeeltelijk plaatsvond tijdens het reces van de Eerste Kamer. Dit gegeven vormde de aanleiding tot de desbetreffende discussie en leidde tot de toezegging van mijn ambtsvoorganger aan de Eerste Kamer om de voorhangregeling bij gelegenheid af te schaffen.

Wat de gevraagde nadere onderbouwing van het schrappen van de voorhangregeling betreft, merk ik nogmaals op dat ik hier neutraal tegenover sta. Het schrappen van de voorhangprocedure (al dan niet voor beide Kamers van het parlement) zal geen invloed hebben op de kenbaarheid van de (concept-) maximumprijzen voor geneesmiddelen of op de juridische positie van belanghebbenden. De prijzen worden namelijk in het kader van de uniforme voorbereidingsprocedure gepubliceerd in de Staatscourant, ter inzage gelegd bij het CIBG/Farmatec en ook op de website van het CIBG/Farmatec gepubliceerd. Wel zal er sprake zijn van een (beperkte) administratieve verlichting.